

Blomstrende sommerminner v/ foreningens medlemmer
Mandag 4. januar på Mule Varde. Referent: Bjørn Erik Halvorsen.

25 personer hadde møtt opp på Mule Varde.

Norman Hagen tok oss med på en runde i Sør-Norge. Han startet med en vårmarihand fra Grenland. Deretter var han for eksempel innom Jomfruland, Vestfold, Hovedøya i Oslo og Østfold.

Ragnhild Murstad tok oss med på en slåtteng-tur ved Kvambekk. Hun fortalte også om innsådd solblom.

Karl J. Gundersen er en naturfotograf som tar seg god tid i naturen. Vi fikk se fine nærbilder av blomster, og mange bilder av orkidéer.

Kristin Vigander tok oss med på en runde utenlands. Vi var innom Tenerife, Algarvekysten, Kina, Gardasjøen. Det ble også noen innslag fra Norge, for eksempel fra Østfold.

Etter presentasjonene ble det en hyggelig aften med mye godt medbrakt syltetøy. Magne hadde laget vafler.

”Jeg velger meg”.

Mandag 1. februar på Mule Varde. Referent: Bjørn Erik Halvorsen.

22 personer hadde møtt opp på Mule Varde.

Kvelden startet med Roger Halvorsen. Han startet på Gotland og i sin fortelling om skandinaviske anemoner. Det ble mange varianter av blåveis, hvitveis og gulveis. Videre fortalte han om Pulsatilla-arter. Deretter tok han for seg Primula-arter slik som marianøkleblom og kusymre. Det ble en runde i Møn's interessante botanikk hvor vi blant annet fikk se filtgullstjerne.

Det ble av tekniske årsaker en endring av neste foredrag. Bjørn Erik Halvorsen steppet da inn med bilder fra TBFs ukestur i Bøverdalen i 1991.

Odd Vevle fortalte om sin kalender for 2016 og han hadde også med mye syltetøy for salg. Hilde Skauli hadde til slutt et interessant innlegg om svarthyll, og hun hadde med smaksprøver på produkter laget av bærene. Hun har nå overtatt huset på Flåtten etter foreldrene, og den meget innholdsrike hagen.

Orkideer i Telemark v/ David Mundal.

Tirsdag 8.mars på Midt-Telemark Landbrukscenter, Gvarv.

Referent: Torbjørn Norendal.

I Davids kommune, Hjartdal, fins minst 17 ulike orkideer. I Telemark er det funnet 26 arter og i Norge 41 arter orkideer. Søstermarihand er Telemarks fylkesblomst og er godt representert i øvre Telemark. I Norge fins bare den gule varianten, men Sverige har også den røde varianten. I mer sentrale deler av Europa fins i tillegg lilla varianter. Norge er et utkantområde for søstermarihand. Dette kan ha hatt betydning for fargevalget.

Søstermarihand har ikke nektar. En skulle tro at den derfor ikke ville være attraktiv for insekter og at pollinering kunne bli vanskelig. Men det viser seg at unge humler som ennå ikke har lært forskjell på blomster med og uten nektar besøker søstermarihandblomsten og sørger for pollinering.

David viste mange bilder av forskjellige orkideer og omtalte hver enkelt. Han pekte på at blomster kan ha spesiell form og farge for å tiltrekke seg insekter for å sikre pollinering. Han viste bl.a. til flueblomst med sin karakteristiske form. En annen spesialitet er huldreblommen.

Den er nå funnet på et par steder i øvre Telemark. Det kan gå opp til 12 år mellom hver gang den blomstrer.

David avsluttet med å si at vi har mange flotte orkideer i Telemark og det gjelder å ta godt vare på dem.

Årsmøteforedrag. v/ Bjørn Erik Halvorsen.

Fredag 11. mars på Dag Bondeheim. Kort referat: Christian Kortner

Etter årsmøtet fortalte Bjørn Erik Halvorsen og viste bilder fra NBFs botanikkdager 2015 til Troms, supplert også med bilder fra undertegnede. Utgangspunktet var Lyngskroa som ligger rett ved E6 mellom Nordkjosbotn og Skibotn. Bare et par små kilometer nord for kroa ligger sørenden av Lyngen/Lyngsfjorden. I løpet av dagene var vi dels nede ved fjorden, dels innover Skibotndalen, både i varierende skog og på snaufjellet. Skibotndalen strekker seg sørøstover fra Skibotn i retning Finland. E8 går her. Det er store områder med kalk / basisk grunn som gir et rikt planteliv og med for oss mange eksotiske innslag av nordlige arter. På tross av at været ikke var av det beste fikk vi sett mye og siste dagen ble den beste med mange arter i fjellområdet Lavkavarri.

Færder v/ Bjarke Anderson.

Torsdag 31. mars på Mule Varde. Referent: Øivind Kortner.

Tilstede på møtet: 25 personer.

Vi fikk se bilder av både sjeldne og mer vanlige planter som finnes i nasjonalparken fra våren og fram til høsten. Det ble mange fine bilder tatt av en dyktig og profesjonell fotograf. Boka med samme tittel som foredraget var til salgs etterpå. Etter møtet var det som vanlig kaffe/te og kaker til de som måtte ønske det.

Naturopplevelser fra fugletur til Kina v/ Kristin Vigander.

Mandag 10. oktober på Mule Varde. Referent: Esther Broch.

22 deltakere hadde møtt opp på Mule Varde for å høre på Kristin.

Historie og bilder fra en fugletur er litt uvanlig tema på våre møter, men vi har vært med på flere av Kristins turer med eksotiske reisemål og det har alltid vært spennende selv uten mye botanikk. Hun skuffet heller ikke denne gangen. Noen bilder av planter fikk vi se, men av naturlige grunner fikk vi ikke vite navnene på disse. Derfor den lille utfordringen. Med 13 menn og Kristin + kinesisk tolk og kjentmann startet turen i Shanghaidistriktet med bil til kysten og til øyene utenfor for deretter å ta turen til et naturområde nær Nanchang. Hele veien utenfor vanlige turistveier og med enkle overnattingssteder.

Fuglene har fått norske navn og vil kunne finnes på nettet. Jeg ber likevel om forståelse for eventuelle stavefeil av disse.

Vi begynner på øyene utenfor Shanghai med bilder av isfugl, vintererle(gul), linerle(ikke som vår) og orientbrakksvale. Videre, silkestær, sotstær, krøllstær, silkehegre, krabbehegre og blåtrost. På øya så vi bilder fra en spesiell gravplass som var utformet som små hus. Her så vi og bilde av en erteplante som så ut som hestebønne, en gammel kulturplante sammen med en dylle. På neste øy piplerke(sibir) og 3 arter av fluesnappere. Av planter så vi en stor hvit kløver og en ukjent klokkebusk. Til Rudong med gråstripefluesnappere og orientkjernebiter. Langs veien så vi rustvarslere og rosenbuttnebb, og i et landbruksområde småspove,

dvergspove, sibirlo og en østlig kuhegre. Turen gikk videre ut på mudderbanker og der var det, småspove, gulehavsmåke, sakalsnipe, storspove, bekkasinsnipe og skjesnipe. Her var det og lokale skjellsamlere og en bendel som lignet vår havbendel. Tilbake til et grøntområde møtte vi narsissfluesnapper, skjellkronestubbstjert, gulbrynsanger(som har vært sett på Utsira), en skjære, dvergdykker, toppdykker, japansanger, svartrødstjert, svarttrost og hærfulg. I kanalområdene vokste det en slags oxalis(gjøkesyre) og veronika. Her var det vadefugler som sniper, grønnstilk, stytteløper(som navnet tilsier lange ben) og en blåskjære. Turen gikk herfra til Nanchangområdet hvor vi møter gulkinmeis og en grønn giftig slange. I landsbyen ser vi brillelattertrost, blyrødstjert v/elven, kinabambushøne, topphauk, froskehauk, amursvaler og bengalspovegjøk. Turen ble avsluttet i denne landsbyen.

Fjellplanter i snøleiesamfunn v/ Stefanie Reinhardt.

Onsdag 9. november på Midt-Telemark Landbrukssenter, Gvarv.

Referent: Christian Kortner.

Nok en gang et kjempegodt frammøte her på Gvarv med 30 personer. Foredragsholderen er førsteamanuensis i vegetasjonsøkologi ved Høgskolen og har doktorgradsoppgave i snøens påvirkning på fjellvegetasjonen. Hun viste mange interessante grafer over sammenhengen mellom luft og bakketemperatur og hvordan snødekket påvirker dette. Disse er gjort ved fysiske målinger i felt, mange lokalt på Lifjell. Et snødekke på 40 – 50 cm isolerer så godt at bakketemperaturen holder seg konstant på ca. 0 grader selv om lufttemperaturen synker til under – 30 grader C.

I tillegg beskytter snødekket mot uttørring, vind og sol men gir også, spesielt i nordvendte hellinger, betydelig kortere vekstsesong pga. sen utsmelting.

Når snødekket varierer fra ingenting på vindutsatte rabber til flere meter i lesidene vil dette påvirke sterkt hvilke planter som vokser der. Noen få arter tåler godt å stå på rabbene så som greplyng, stivstarr og lav som rabbeskjegg og gulskinn. Noen få arter tåler sent utsmeltete snøleier så som musøre og snøleiemose. Beveger vi oss over i mer sør og vestvendte skråninger med godt beskyttende snødekke som smelter tidligere fram finner vi en betydelig artsrikere vegetasjon, spesielt der det også er kalk i berggrunnen.

Hun avsluttet med en del bilder fra en tur til Island hvor de red fra nord til sør over det karrige islandske høylandet. Vegetasjonen på Island er ikke ulik vår fjellvegetasjon med mye av de samme artene men de har også noen få arter som kan betegnes som amerikanske. Mest kjent av disse er kanskje ”prydgeitrams” *Chamerion latifolium*, som ser ut som en lavtvoksende geitrams. Som her hjemme har de også enkelte problemarter på Island, slik som noen innførte treslag (for eksempel sitkagran) og sandlupin (plantet for å hindre erosjon).

Julemøte med bilder fra sommerekursjonen.

Fredag 2. desember på Sundjordet IF klubbhus. Referent: Esther Broch.

Til vårt tradisjonelle julemøte var vi 31 medlemmer, og som vanlig kom de også fra Moss, Nannestad og Arendal i tillegg til telemarkingene. Tradisjonen tro ble det servert medbrakt julebakst i tillegg til gløgg og pepperkaker.

Magne, Christian og Karin viste bilder fra Finse. Det ble selvfølgelig også bilder med regndråper på, men alle var likevel enige om at det hadde vært en fin tur, med hotell med god mat og hyggelig serviceinnstilt personale.